

11.2 Futurum a aorist plyných sloves

1Kor 1,17: οὐ γὰρ ἀπεστείλεν με Χριστὸς βαπτίζειν ...

– neboť Kristus mě neposlal křtít ...

Lk 11,49: ἀποστείλω εἰς αὐτοὺς προφῆτας καὶ ἀποστόλους ...

– pošlu k nim proroky a apoštoly ...

ἀπεστείλεν je aorist od ἀποστελλω a ἀποστελω je futurum. V obou případech si všimněte, že chybí σ značící futurum/aorist, které bychom očekávali na konci kmene. Také v kmeni jsou nepatrné změny. Je to z toho důvodu, že ἀποστελλω je „plynné sloveso“.

Slovesa, jejichž kmen končí na λ, μ, ν, nebo ρ (nazývaná *plynná slovesa*),¹ mají zvláštní tvary aoristu a futura. Důvodem toho však není, že by tvořila novou třídu sloves. K aoristnímu i futurálnímu kmeni se sice přidává σ, ta však z důvodů výslovnosti nemůže následovat po λ, μ, ν, nebo ρ – proto očekávána σ mizí a dochází k různým změnám, které to kompenzují.

Futurum

- Používá se odlišný kmen.
- σ (kterou bychom pro futurum očekávali) není přítomná.
- Používají se koncovky přítomny slovesa φιλεω (-ω, -εις, -ει, -ουμεν, -ειτε, -ουσιν).

Aorist

- Používá se odlišný kmen.
- σ (kterou bychom pro aorist očekávali) není přítomná.
- Používá se přímnožek a koncovky aoristu I.

Naštěstí jsou změny v kmeni obvykle minimální – pouze přesun z dvojité na jednu souhlásku, nebo z dlouhé na krátkou samohlásku.

Důležitá gramatika

V plynných slovesech není ve futuru a
aoristu žádná σ.

11.2.1 Častá plynná slovesa

Mnoho sloves používá v aoristu stejný kmen jako v přítomnosti. Ve futuru je však koncová samohláaska kmene zkrácena:

	přítomnost	futurum²	aorist
seji	σπειρω	σπερεω	ἐσπειρα
vztyčuji	ἐγειρω	ἐγερεω	ἤγειρα
zabíjím	ἀποκτεινω	ἀποκτενεω	ἀπεκτεινα

Podobné je:

zdvihám	αἶρω	ἄρεω	ἤρα
---------	------	------	-----

Jiná slovesa se posouvají od koncové zdvojené souhlásky v přítomnosti k jediné souhlásce ve futuru a k jediné souhlásce s prodlouženou samohláskou v aoristu:

posílám	ἀποστέλλω	ἀποστελεω	ἀπεστείλα
oznamuji	ἀγγέλλω	ἀγγελεω	ἠγγειλα

Některá slovesa jsou podobná, ale nevykazují žádnou změnu ve futuru, protože v přítomnosti je jejich koncová (kmenová) samohláaska už krátká a jejich koncová souhláaska není zdvojena:

² Psáno nezkráceně kvůli přehlednosti.

zůstávám μενω μενεω έμεινα

soudím κρινω κρινεω έκρινα

Některá slovesa sledují stejné obecné principy, ale mají aorist II.:

umírám αποθνησκω αποθανεομαι απεθανον

házím βαλλω βαλεω έβαλον

Příklady

Jn 15,10: μενειτε εν τη αγαπη μου.

– Zůstanete v mé lásce.

Mt 21,1: τοτε Ίησους απεστειλεν δυο μαθητας.

– Tehdy Ježíš poslal dva učedníky.

11.2.2 Přízvuky ve futuru

Protože některá plynná slovesa jako např. μενω a κρινω používají stejný kmen pro prézens i futurum, jediný rozdíl ve tvaru mezi nimi je v tom, že futurum používá koncovky -εω. Když však dojde ke stažení, často není rozdíl mezi koncovkami -εω a obvyklými koncovkami -ω (např. μενω, μενεις, μενει, μενουςιν). Proto se prézens neliší od futura. V těchto případech může být nápomocný přízvuk.

Důležitá gramatika

Plynné sloveso má průtažný přízvuk (cirkumflex)

pouze ve tvaru futura.

Např. μένεις je prézens (zůstáváš) a μενεῖς je futurum (zůstaneš).

